

СТРАХУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ В УКРАЇНІ

Гостра потреба у залученні інвестиційних ресурсів є актуальною проблемою українських економічних реалій сучасного періоду.

Нещодавні політичні заяви на найвищому міжнародному рівні актуалізували питання необхідності швидкого залучення в Україну інвестицій шляхом впровадження спеціальної Урядової програми «Investmentnanny». Зазначається, що дана програма спрямована на залучення так званого «великого» іноземного інвестора (від \$100 млн), організація співпраці з якими покладатиметься на інвестиційних менеджерів урядової організації UkraineInvest.

Світовий досвід переконує, що активний економічний розвиток сучасної держави безпосередньо пов'язаний із залученням, ефективним використанням та захистом майнових інтересів інвесторів. Накопичувальний національний або іноземний капітал всередині держави у формі інвестицій, сприяє заходам макроекономічної стабільності, з огляду на це, надання впевненості інвесторам у їх захисті стає пріоритетом держави.

Зрозуміло, що однією з основних проблем, що вимагає негайного вирішення, при здійсненні інвестиційної діяльності є виникнення інвестиційних ризиків. Як правило, вони призводять до недосагнення запланованих цілей інвестування та отримання грошових збитків суб'єктами інвестиційної діяльності. В цілях уникнення небажаних результатів, інвесторам необхідно виявити інвестиційний ризик, проаналізувати та оцінити наслідки від настання ризикової події та розробити заходи, що допоможуть звести негативний вплив від реалізації інвестиційного ризику на мінімум та надати впевненості інвесторам.

Ризики в інвестиційній діяльності в залежності від етапу виникнення поділяються на три групи:

- ризики під час підготовки інвестиції.
 - ризики під час реалізації інвестиції.
 - ризики при отриманні прибутку, забезпеченні окупності інвестицій.
- Світова практика до інвестиційних ризиків відносить:
- політичні ризики;
 - ризики різкого коливання цін на ЦП;
 - ризики інформаційної закритості і відсутності прозорості ринку;
 - технологічні ризики;

- правові ризики.

В умовах трансформаційної економіки питання впевненості інвестора при здійсненні інвестиційної діяльності виходить на перший план, адже включає в себе низку важливих елементів: незалежність судової гілки влади, відповідність вітчизняного законодавства законодавству Європейського Союзу в частині регулювання захисту інвестицій, наявність законодавчо закріплених гарантій виконання інвестиційних зобов'язань з обох сторін, надання гарантій від некомерційних ризиків і надання технічної підтримки у сфері інвестиційних проектів і, найголовніше, захист майнових інтересів інвесторів, в ефективний спосіб який можна досягти шляхом страхування.

Серед основних проблем, котрі перешкоджають подальшому розвитку страхового ринку, можна виділити:

- недосконала нормативна та законодавча база;
- низький рівень ефективності державного регулювання страхової діяльності;
- недосконала система державного контролю за фінансовою надійністю страховиків;
- недостатня використаність інвестиційних можливостей страховиків;
- зниження питомої ваги страхування життя на страховому ринку;
- проблеми обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів на законодавчому рівні тощо.

У страхуванні інвестиційних ризиків розрізняють ризики залежно від етапів інвестиційної діяльності та поширення, виділяючи: страхування предмета застави; страхування відповідальності отримувача інвестиції; страхування інвестиційних ризиків інвестором або отримувачем інвестиції; страхування відповідальності інвестора перед отримувачем інвестиції; страхування відповідальності розробника інвестиційного проекту перед замовником; страхування відповідальності експертів інвестиційного проекту перед інвестором; страхування майнових та немайнових прав власності, які є інвестицією.

Страхування інвестиційних ризиків в Україні здійснюється у відповідності до ст. 6 Закону України «Про страхування» на засадах добровільності на підставі договору добровільного страхування.

В сучасних умовах страхування визнається найбільш дієвим інструментом захисту майнових інтересів інвесторів та є особливим засобом забезпечення інвестиційної безпеки.

Отже, у контексті економічних реформ роль страхування є особливо важливою, оскільки воно стимулює розвиток ринкових відносин і ділової активності, поліпшує інвестиційний клімат. Можливості економічного зростання країни прямо пропорційно залежать від ступеня розвитку страхового ринку.

Негативний вплив світової фінансової кризи на економіку України закономірно позначився й на розвитку вітчизняного підприємництва. Особливо це стосується малого та середнього бізнесу, який не має достатніх грошових ресурсів та страхових інструментів для самостійного подолання кризового тиску.

Аналізуючи світовий досвід можна стверджувати, що страхування на сьогодні є одним із основних джерел довгострокових інвестицій у розвиток економіки. Як відомо, саме вказаний інструмент є пріоритетним інтересом держави, поглиблення та активізація якого є фактором сталого макроекономічного розвитку суспільства.